

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI:

ŽEMLIČKOVÁ, Barbora (2014): Transformace obchodní funkce a její vnímání obyvateli Prahy 2. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Praha, 138 stran. Vedoucí práce RNDr. Jana Temelová, Ph.D. a Doc. RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.

Práce se věnuje transformaci obchodní funkce vnitřního města na příkladu městské části Praha 2 v porevolučním období. Tak do značné míry zaceluje mezeru v poznání tohoto fenoménu v současném výzkumu Prahy v posledních letech a navazuje na dřívější výzkumy na katedře.

V úvodu je stanoven hlavní cíl práce, kterým je popsat a vysvětlit změny ve funkčním využití a struktuře maloobchodu a služeb v Praze 2 a doplňkově také vnímání těchto změn místními obyvateli. Dále jsou položeny tři výzkumné otázky věnované empirické práci. Diplomová práce je rozdělena do pěti kapitol, kromě úvodu a závěru obsahuje kapitolu věnovanou teoretickým východiskům, metodiku a jádrovou empirickou kapitolu o transformaci a vnímání obchodní funkce Prahy 2. Jednotlivé části jsou vyvážené, práce má relativně velký rozsah. V seznamu literatury je uvedeno 77 titulů literatury (zhruba vyrovnané množství českých a zahraničních publikací).

Teoretická část na poměrně velkém prostoru diskutuje kontext proměn postsocialistických vnitřních měst, často v mezinárodní komparaci. Hodnoceny jsou jak obecnější transformační procesy (zde by mohla být více uplatněna novější literatura), tak otázky směřující k jádrovým cílům práce (proměna maloobchodu a služeb a jejich percepce). Zařazení shrnutí v kapitole 2.5 včetně výzkumných očekávání považuji za vhodný krok před empirickou částí práce. Ve druhé kapitole bych chtěl autorku upozornit na nutnost více kriticky přistupovat k aplikaci některých termínů a konceptů. Například ne všichni mladí a vzdělaní lidé jsou transitory urbanites (str. 34). Výhrady mám i k autorčině pozitivnímu vnímání gentrifikace, dosti nekritickému přebírání některých termínů (fáze atomizace, období internacionalizace) a následně také jejich příliš mechanickému využití v dalších částech práce. Celkově ale druhá kapitola nabízí hodnotný vstup do diplomové práce.

Metodika práce vychází z pestrých zdrojů informací, z práce „od stolu“ i terénního výzkumu. Autorka pracuje s různými hierarchickými úrovněmi pražských ulic (čtyři případové studie), ve třech časových řezech. Velmi kvituji návaznost na starší výzkumy i osvědčenou metodiku a doplnění časové řady mapování funkční struktury vlastním náročným terénním šetřením. Určité výhrady mám k metodice výzkumu percepce, která je založena na příliš malém vzorku respondentů a je tuto část nutně chápat spíše jako ilustrativní. Design této části metodiky se vytvářel v období, kdy studentka neměla vedení diplomové práce a tak by se tento nedostatek dal prominout. Zcela se neztotožňuji ani s kritériem „úrovně vzhledu provozoven“ shrnutými v tabulce 1 (str. 43). Na druhou stranu oceňuji autorčinu snahu zařadit toto hodnocení dosud nesledovaných aspektů provozoven.

Šedesát šest stran čtvrté kapitoly je věnováno vlastnímu empirickému výzkumu. V první řadě je potřeba ocenit náročnost zpracování, rozsah a vloženou energii studentky v této části práce. Vstup do problematiky představuje analýza sociální struktury městské části, kapitola 4.2.2 pak již analyzuje zásadní proměny sortimentu obchodů a služeb v posledním čtvrtstoletí. Tato část významně přispívá k poznání transformace vnitřního města. Kapitola 4.3 je věnována čtyřem případovým ulicím a jejich

funkční proměně. Za nejcennější je možné považovat analytické mapky jednotlivých domů, zejména obsahující dlouhodobou perspektivu od 90. let (obr. 7, 8, 12 a 13). Shrnutí na konci čtvrté kapitoly přehledně sumarizuje hlavní dosažené výsledky empirické části a je velmi povedené. Možná se zde autorka mohla vrátit k některými komparacím z druhé, rešeršní části práce. Generalizace na str. 110 jsou ale vzhledem k počtu respondentů řízených rozhovorů dosti odvážné.

Po formální stránce je práce na velmi dobré úrovni, grafické i kartografické prvky jsou kvalitně zpracovány, práci doplňují na mnoha místech ilustrativní fotografie. Chybičkou je dvojitě zařazení strany 30, volné místo na str. 46. V práci se vyskytuje řada jazykových neobratností, které se v průběhu psaní práce nepodařilo zcela vyladit (nejvíce mi vadilo spojení „Praha 2 prodělala“).

Na diplomové práci oceňuji zejména velké množství kvalitně odvedené práce při mapování i zpracování maloobchodu i služeb v jednotlivých domech čtyř vybraných ulic v Praze 2. Práce má jednoznačně potenciál pro využití v praxi (zadání práce bylo utvářeno v kooperaci s oddělením územního rozvoje městské části). Spolupráce s diplomantkou byla dobrá, oceňuji také její spolehlivost. Slabinu vidím v omezené vypovídací schopnosti percepční části výzkumu a částečně, v některých pasážích textu, i v slabší interpretaci.

Diplomovou práci Barbory Žemličkové považuji za zdařilou a kvalitně odvedenou. Práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě

V Praze 6. září 2014

Doc. RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.

vedoucí diplomové práce